

Reactie van het Register Belastingadviseurs (hierna: 'RB') op de internetconsultatie Eindejaarsregeling 2022

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	2
2	Commentaar artikel IV.....	2
	2.1 Afwijkende rekenmethodiek.....	2
	2.2 Discriminatie vrouwen ten opzichte van mannen.....	3
	2.3 Doenvermogen en uitvoeringskosten	3
	2.4 Omslachtige routing voor beschikbare premiereregelingen	3
3	Conclusie	4

1 Inleiding

Het RB heeft met belangstelling kennisgenomen van het document Eindejaarsregeling Besluittekst, versie 1.0 Internetconsultatie.

2 Commentaar artikel IV

In dit onderdeel formuleren wij ons commentaar en vragen, betreffende artikel IV van de Besluittekst . Wij hebben kennisgenomen van de Besluittekst en de bijbehorende Nota van Toelichting.

2.1 Afwijkende rekenmethodiek

Het gebruik van twee tabellen (niet-indexatie enerzijds en wel-indexatie) komt ons als grofmazig over, in afwijking van gangbare actuariële berekeningen. Elke indexatie (1% of 3% vast) wordt, zo begrijpen wij, berekend aan de hand van een 2% indexatie voor wat betreft de afkoopwaarde. Wij vragen ons af in hoeverre deze grofmazigheid als vereenvoudiging recht doet aan de feitelijke waarde van de af te kopen pensioenaanspraken en of met de uitkomsten een afkoopvoet wordt bereikt die past binnen de Wet bedrag ineens, RVU en verloopsparen. Daarnaast wijkt de voorgestelde berekeningsmethodiek af van de standaard berekening van de commerciële waarde van pensioenaanspraken (bij bijvoorbeeld overdracht of afkoop) van artikel 3.12 Uitvoeringsregeling loonbelasting 2011 in combinatie met de benaderde marktwaarde methode die de Belastingdienst heeft ontwikkeld. Geen inzicht wordt gegeven aan de overwegingen die ten grondslag liggen aan de introductie van deze nieuwe berekeningsmethodiek. Het RB stelt voor om, ter voorkoming van nog meer verschillende rekenmethodieken voor pensioen in eigen beheer, aan te sluiten bij de benaderde marktwaarde methodiek op basis van de door de Belastingdienst voorgeschreven commerciële uitgangspunten:

- Meest recente sterftetabel;
- Leeftijdsterugstelling -5/-6;
- Rekenrente gelijk aan U-rendement vermeerderd met 0,5 procentpunt;
- Werkelijke indexatie, bij open index te vervangen voor 2% vaste index.

2.2 Discriminatie vrouwen ten opzichte van mannen

Door het verplicht hanteren van een sekse neutrale sterftetafel wordt onderscheid gecreëerd tussen mannen en vrouwen. Vrouwen hebben een langere levensverwachting en hun aanspraak op ouderdomspensioen heeft daarmee een hogere afkoopwaarde. De 10% afkoop zou dus voor een vrouw meer moeten opleveren dan voor een man. Door zowel bij mannen als bij vrouwen een gelijk bedrag voor te schrijven bij afkoop realiseren vrouwen stelselmatig een te lage afkoopsom en mannen stelselmatig een te hoge afkoopsom. Voor dit verschil bestaat naar onze mening geen rechtvaardiging.

2.3 Doenvermogen en uitvoeringskosten

Naar onze inschatting zal door DGA's beperkt gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid tot afkoop van 10% van het pensioen. Afkoop is vaak fiscaal ongunstig en gaat ten koste van andere flexibiliseringsmogelijkheden. Met het oog op het doenvermogen van het Ministerie van Financiën en andere betrokkenen, ter beperking van jaarlijkse uitvoeringskosten en ter beperking van mogelijke fouten in de uitvoering is te overwegen om de tabel eenmalig vast te stellen in plaats van een jaarlijks nieuwe vaststelling.

2.4 Omslachtige routing voor beschikbare premiereregelingen

Kennelijk wordt ervoor gekozen om voor de afkoopwaarde bij een pensioenregeling op basis van een kapitaal eerst vanuit het pensioenkapitaal een pensioenuitkering te berekenen, om die berekende pensioenuitkering vervolgens met de tabel weer terug te rekenen naar een afkoopsom. Dat is bijzonder gezien het feit dat de Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen bepaalt dat maximaal 10% van de waarde van de aanspraken op ouderdomspensioen mogen worden afgekocht op de ingangsdatum van het pensioen. Op die ingangsdatum van het pensioen bestaat de pensioenaanspraak nog uit een pensioenkapitaal. Door de voorgeschreven rekenmethodiek is het mogelijk dat per saldo meer dan 10% van het pensioenkapitaal wordt afgekocht, hetgeen in strijd is met deze wet. Denkbaar is bijvoorbeeld een pensioenuitkering te berekenen met daarin een beperkte indexatie van bijvoorbeeld 0,5%. Conform de voorgeschreven rekenmethodiek wordt die beperkte indexatie van 0,5% opgehoogd naar een indexatie van 2%, waarna een afkoopsom aan de hand van de tabel wordt berekend.

Dat kan anders zijn indien uit de tabel altijd een lagere waarde voortvloeit van de pensioenaanspraken dan het oorspronkelijke pensioenkapitaal behorend bij die 10% pensioenaanspraak. Als dat echter het geval is, staat dit rekenvoorschrift op gespannen voet met het gelijkheidsbeginsel. Een DGA met een pensioen in eigen beheer zou dan immers geen 10% van het pensioenkapitaal kunnen afkopen, terwijl andere werknemers daar wel recht op hebben.

Nu in een kapitaalregeling juist het pensioenkapitaal al bekend is, kan (en moet) dit kapitaal ook als uitgangspunt worden genomen voor de berekening van de 10% afkoopmogelijkheid. De toelichting bij het besluit geeft geen inzicht in de overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan de gemaakte keuze voor de rekenmethodiek. Het zou meer voor de hand liggen om 10% van het pensioenkapitaal ten tijde van afkoop aan te merken als afkoopvoet.

In extreme gevallen zou het zo kunnen zijn, dat de dekking op de pensioeningangsdatum zelfs minder is dan 10%. Het verdient aanbeveling om aanvullend in het beoogde artikel 3.12 op te nemen dat de afkoopvoet nimmer meer bedraagt dan (bijvoorbeeld) het eigen vermogen van de vennootschap.

3 Conclusie

Afkoopvoet 10% bedrag ineens

De praktijk kan prima overweg met de geldende waarderingsvoorschriften voor het pensioen in eigen beheer en die geldende voorschriften sluiten aan bij de Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen. Het RB ziet dan ook geen noodzaak voor introductie van een tabel om de afkoopvoet te bepalen. Het Ministerie zou kunnen volstaan met een verwijzing naar het eerste lid van artikel 3.12 URLB 2011 eventueel met de toevoeging van de door de Belastingdienst voorgeschreven uitgangspunten voor de benaderde marktwaardeberekening.

Den Haag, 29-8-2022

Commissie Toekomstvoorzieningen in samenwerking met Bureau Vaktechniek